

1. Desfăcut în păcate

Moto: *Libertatea și bucuria
trebuie cucerite zilnic (Goethe)*

Ultimele știri

Unde-mi sunt depărtările, unde s-au dus zorile albe și de ce nu aud nici un cântec, nici un suspin? Mentea mea tace, sângele mi se pietrifică, încremenesc între două clipe lungi, una ce tocmai s-a încheiat, alta ce nu mai vine și-mi dau singur de știre că mor. Vai, ce bucurie plină s-așterne deodată peste mine, ce lumină. Ce soare topit îmi inundă toate peșterile, ce vânt cald, duios răstoarnă asupra-mi butoaie de vrajă. Sunt imens, sunt nesfârșit, sunt plin de tot farmecul lumii, mă cutreieră și mă răvășesc toate emoțiile deodată, seninul alungă umbra îndoielii, calmul trece în fiecare nerv, temperându-l, iar sus pe catargul insurgent al gândului ațipesc toate coșmarele. Sunt curat, sunt din aceeași esență cu zarea, pot să mai iau odată clipa de la început, mai pot îndrăzni odată să mă nasc. Și atunci îmi dau singur de știre că sunt. *(Oare ce s-a întâmplat mai sus, ce element, ce lucru, ce eveniment s-a produs între cele două stări, între cele două momente diametral opuse, între cele două știri grave, total diferite, cumva antagonice? Ce fapt, ce gest, ce ruptură sau ce amestec, ce ambuteiaj, ce glisaj?)*

Cotropit de tristețe

Acopăr și ziua de azi cu gândul cotropit de tristețe, purificat și înșiretat cu migală și trudă în zalele dure ale

prezentului printre frustrări, comoții terifiante și lașități insondabile. Chiar dacă realul și faptele în sine nu exced banalul, nu anulează obișnuitul și nu sparg granițele firescului. Și chiar dacă limbajul pare să transfigureze neobosit și dramatic și să armeze în text o corespondență supralicitată și implicit derizorie. Între ceea ce scriu și ceea ce se întâmplă zilnic se insinuează atâta melancolie și atât patos trist, se acutizează atâtea arpegii și se desfac de sens atâtea cuvinte obosite încât mă întreb, iarăși mă întreb: ce să fac, Doamne, fără iubire, unde să-mi aștern sufletul neînceput, pe ce raft al simțirii? Și mă redescopăr cotropit pe mai departe de aceeași nealterată tristețe. Și-mi trec mâna prin păr, apăs cu podul palmei în creștet, strâng cu tărie degetele și frec apăsător în sus și-n jos. Senzația că din creștet trece în degete un fluid necunoscut și aspru nu mă oprește și nu mă sperie. Continui mișcarea fără să bănuiesc efectul gradat al contaminării și presez mai departe și mai intens. Amplific și diversific mișcarea și extind frecarea pe frunte și pe tâmpile. Fluidul își urmează calea cu persistență ceea ce mă face să observ o diminuare a tensiunii și o ameliorare treptată a disperării mele lăuntrice. După un timp nedefinit constat că am dobândit o anume stabilitate emoțională, că tensiunea aceea insuportabilă s-a diminuat semnificativ aproape de retenție iar tristețea cotropitoare s-a scurs într-o zonă din mine pe care nu o pot localiza rațional. Pe mână zăresc, ca din întâmplare, pe degete și-n podul arcuit al palmei o pulbere stacojie ce-și etalează consistența și aderența sub forma unor pete concentrice minuscule cu marginile pline de franjuri intense. Înțeleg cu aceeași rapiditate cu care și uit că am în căușul palmei întreaga mea tristețe ce îmi cotropise singurătatea în absența sfâșietoare a iubirii.

Urme și scrum

Pe măsură ce trupul meu pierde din turație iar funcțiile lui își temperează alertețea, impetuoșitatea și vioiciunea simt cum îmbătrânesc, încet și sigur, simt mai acut timpul, simt clipa ce trece sau greutatea mai accentuată a sângelui. Pe măsură ce anii se adună în contul consistent al vârstei ochiul pierde din agilitate, mușchiul obosește mai devreme, iar părul, bietul de el, își rătăcește orice proștețime și albește discret și sigur. Atunci nu încetez să ascult mai des și pentru mai mult timp glasul interior, vocea lăuntrică ce vrea să povestească tot ce trăiesc, tot ce mi se întâmplă, tot ce „mi se petrece”. Orice pas pe care-l fac, orice treaptă pe care o urc sau o cobor, orice cer îmi stă deasupra sau fiecare fir stingher de iarbă ce-mi ajunge sub talpă se regăsesc fără rest în magma difuză a gândului meu lăuntric, în zbuciumul surd al minții și simțirii mele întoarse spre interior, atente, prea atente poate, la orice „mișcă-n țara asta, râul, ramul”, la tot și la toate cu o voluptate dureroasă a detaliului sau cu o fragilitate zvăpăiată a perspectivei. Așadar vorbesc cu mine însumi permanent, intempestiv și anarhic. Nu mă simt nici mai înțelept, nici mai rodnic, nici mai așezat. Observ, fără nici o părere de rău, că acest glas harnic și neobosit nu lasă deoparte *hiatus*-urile, scăderile, eșecurile sau dezastrul. Pentru fiecare știe să aleagă pansamentul, prosopul sau biciul. Tot el găsește răspuns nedumeririlor mele multiplicat, întrebărilor mele clare, directe, neduplicat și are pentru orice ezitare sau pentru orice triumf atela sau dușul. Spun repede și cu toată lipsa de precauție necesară în atare situație că este esențială doar dimensiunea interogativă a vieții, că viața însăși este o lungă întrebare despre lume și accept, da, accept că nu sunt sigurul căutător de răspuns, singurul „înțelept” din lumea asta mare, mare și minunată. Dar trebuie să am o dimensiune „rea”, interogativă

care să nu lase lucrurile să zacă, să stea degeaba, să lenevească aiurea. Totuși orice între nemișcare și zbucium are un sens și oricine aflat pe linia de forță a vieții sale simte uneori nevoia unui popas contemplativ, tentația unui recul liniștit sau magnetul dezertării. Totul, așadar, are un motor propriu, o justificare, un destin, o cale. Depinde de fiecare în parte cât vrea să știe, ce vrea să înțeleagă și cât are de cuprins și de cheltuit. Aici nu există program, nu există măsură, nu sunt martori și nici urme. Unicitatea fiecărui moment trăit nu creează experiență sau înțelepciune cum s-ar crede ci turează o dată în plus motorul întâmplării. Precauția, rezerva, expectativa, reținerea, altfel spus, atitudinea moderată, calculată sau din contră, riscul, elanul controlat, noutatea căutată sau forată, șarja înflăcărată și bine cambrată sunt drumuri perfect asemenea ce au în praful lor atât urme de stele cât și scrum de eșec.

O zi – filă de jurnal

Alunec dintr-o stare într-alta, dintr-un gând într-altul încercând să surprind esența a ceea ce trăiesc, a ceea ce mi se întâmplă sau se petrece în afara mea, alături de mine, lângă mine sau în altă parte a planetei fără nici o legătură cu mine sau cu universul ce mă suportă. Așadar, sunt prăvălit peste marginile mele fictive, întind tentacule senzitive spre toate zărilor, explorez minuțios orice semnal, orice semn, orice urmă și încerc, o dată în plus să mă definesc, să mă așez în lumea ce mă cuprinde ferm, mă acceptă detașată sau mă ignoră cu grație. Iată, spre exemplu, ziua de azi m-a reconciliat cu efortul sistematic, îndârjit, cu munca temerară ce amână bucuria la sfârșitul ciclului sau aplatizează emoțiile până la a le trece în regim de avarie. Lectură grea, absconsă, ce nu dezghioacă fraza nici când o

termini și nici când revii. O alergare în parc transformă aleile vechi în rute neprevăzute, străjuite de pomi adormiți în frigul de martie, cețos și neprietenos. O întâlnire de afaceri într-un loc cunoscut, cu oameni cunoscuți, cu probleme rămase restante și care, ținând de o anumită rigoare, de o gestică precisă, de o retorică exactă a detaliului, de algoritmi prea complicați pentru a atrage și prea energici pentru a mobiliza s-a reconfigurat, la propunerea mea, într-o altă inițiativă și ea, probabil, sortită unei prime amânări și unei ulterioare reformulări. O muncă într-un loc, ca multe altele, poate prea multe în țara asta, în care domnește, pe bani publici, haosul, unde lipsa de expertiză triumfă și subjugă orice nealiniere juvenilă și entuziastă, unde incompetența, câștigul ușor, nemeritat, forțat, impus sunt la ordinea zilei și unde, de parcă nu ar fi ajuns, ierarhiile se stabilesc pe criteriile de vârstă, de obligații reciproce sau de comision. Nu există sistemă sau perspectivă, nu interesează „mai binele” sau eficiența, organigrama geme, heirupismul și servilismul ierarhic sunt condiții de angajare, premiere și promovare iar ca o încununare tristă și descurajantă apar extrem de frecventele mese festive, chefuri, party-uri, deplasări costisitoare și alte felurite și inimaginabile cheltuieli de protocol ce atacă, firește, bugetul oricum ultragiāt și greu încercat cu fiecare zi care trece. Am revenit, mai apoi, la masa de scris, m-am reîntâlnit cu câteva dintre paginile preferate, m-a izbit, încă o dată, aerul greu, laborios și atât de exact, de precis al unei ontologii și închei ziua cu rândurile acestea ce devin, în ciuda intenției inițiale, o simplă consemnare, o prezentare secvențială ce nu a putut surprinde sau nu a știut cum, sunetul grav, zbuțiumul viu și restriștea grea ce m-au însoțit și m-au acompaniat în surdină și în taină toată ziua.

Exist discret, nepublic

Exist discret, nepublic, fără zgomot, cu tot ceea ce am, cu ceea ce pot dar, mai ales, cu tot ceea ce simt. Exist ireversibil, ca toată lumea, de altfel, și răzvrătesc zilnic măcar un val în marea de simțire ce mă acoperă și mă răstoarnă. Sunt ecoul timpului, sunt versul nechemat, izbucnit din preaplin, sunt marea neclintită ce-și macină-n adânc abisul, sunt rămas fără vreme, cu toți stâlpii stingheri, cu mâna întinsă, cu degete arse, cu palma țipând a căuș. Sunt iarăși vid, jefuit de memorie – ce cumplită și totuși tandră nepăsare ! – amnistiat de infern, cu buzunare doldora de frică, cu prezentul răspândit în marea trecere, în marea uitare, în marele refren. Compar, însumez și revărs peste margini tristețea albă, îngemănată din dor și iertare. Iert cu fervoare, cu umilință, descătușat din propria durere, extaziat și mut. Scara urcată refuză supliciu iar zidul greu de piatră primește pumnul zdrobit. Îmi cuprind în fiecare bătaie a inimii nu numai înfrângerea trecătoare cât mai ales izbânda mică, atâta câtă a fost și rar, în noapte, fărăma rătăcită de lună. Exist discret, nepublic și mă încăpățânez să accept întreaga lume, fiecă urmă de bine mă cutremură de bucurie iar slujenia răului mă doare. Rimez gigantic cu nimicnicia sau încremenesc sub cutremur și foc. Nimic nu mă scoate din timp dacă-mi stau de pază în sânge credința și dorul. Concret, la intersecția mea cu viața, cu lumea vie, autentică, dinamică, din jurul meu, cu oamenii ce palpită sub implacabile, neștiute și neașteptate imperative și urgențe ale clipei și ale cotidianului, oameni ce se cheltuiesc normal, natural, fără regret și fără uimire, oameni ce iubesc, greșesc și mor sau își destăinuiesc ursite și rescriu destine, se află, mai mereu, o lumină, o cale, un drum, un răgaz. Vreau să spun, de fapt, că această inadecvare structurală la regimul urban, citadin și natural al

vieții, la ciclul diurn-nocturn al trăirii, la paradigma îndeobște acceptată a existenței nu presupune compensări emoționale, raționale sau direct materiale spectaculoase, căutate sau nu. Acest semidefazaj ontic este tot o viață de om, tot o biografie obișnuită, tot un strop fremătător de viață. Numai că în astfel de circumstanțe rămân de gardă doar așteptările iar universul, tot și definitiv, devine o paranteză a suspinului, o lacrimă a hazardului, o aproximație, o fugă, un eșantion de probă al lui Dumnezeu în care eu, era să uit, exist discret, nepublic, aproape larvar.

Reverență

Închid telefonul și am în urechi dintr-o dată tot urletul. Am în ochi tot întunericul și în suflet toată durerea trăită deja. Sunt absent de la apelul prezentului pentru că dau seamă de trecut, de însingurare, de refuz. Nu binele sau mai binele factual, imediat, metodic mă exprimă, nici marea amplitudine socială, reverberată și strunită nu mă atrage cum nu mă ademenește nici grija abstractă, teoretică și rece. Sunt eu însumi și vreau tot, tot ce se poate trăi cu simplitate, cu sinceritate, cu vocație, cu onestitate. Adevărul, autenticul și sinceritatea sunt coordonatele ce-mi definesc arealul interior ce n-a putut niciodată alunga, ingenuu, nici măcar uimirea. De aceea fug și renunț, plec și abdic, dispar și uit tentaculele hirsute, gelatinoase ale minciunii, ale trișului, ale duplicității ce rănesc realitatea mea acut interioară. A reîncepe să fii tu însuși din punctul din care ai calcinat acest fel de rău este de cele mai multe ori un deziderat, o aspirație dar cu siguranță o a doua șansă pe latura lungă a eternității. Cine poate să-și redescopere alfabetul intimității nepângărit chiar dacă neconsumat, să-și prindă din nou în bucurie ghirlanda sincerității cu sine și cu ceilalți, cine deci își poate reface viața

sub ordinea firească a autenticului merită oricând reverența mea condescendentă.

Fără suport

E ziua mea. Cartea pe care am scris-o nu are nici un ecou, nu spune nimic, nimănui nici măcar unui redactor necunoscut de la o editură de profil. Refăcută, restructurată ea cuprinde toată speranța mea, tot viitorul meu, întregul meu sens existențial, toată aspirația mea intimă, tot focul meu lăuntric. Cred în ea și am scris-o știind că mă reprezintă, mă justifică, mă explică mie însumi și celor ce-ar putea-o citi. Am scris-o în cinci ani, am trăit odată cu ea, am „crescut” odată cu ea. Și ea nu „este”, nu apare, nu înseamnă mare lucru, ba, probabil, din contră. Două respingeri la o editură „grea” nu m-au potolit. Am acceptat obiecțiile la prima variantă și am încercat să le rezolv. A doua variantă nu cred că a fost citită dar oricum a fost respinsă și ea. Am făcut o nouă tentativă, la o altă editură după o nouă lectură care mi-a reconfirmat mie însumi că trebuie să mai încerc odată. Și iată o lună de zile de așteptare febrilă, de emoție temperată, de speranță informă, debusolată, de incertitudine mată, de orizont blocat. Nici un semn, nici un gest, nici un sunet. Tăcere aspră, grea, punitivă. În absența ei, a apariției cărții acesteia rămân fără ziua de mâine și mă închid în propriul meu prezent mortifiant, străin, încremenit și știu că voi exclude din vocabularul meu cuvântul speranță. Blocat într-un prezent indiferent, interzis unui viitor ce nu mă vrea, nu mă recunoaște și nu mă acceptă urmează să trăiesc pe mai departe fără speranță, fără așteptări, fără suport. Cel puțin o vreme, cel puțin o viață, cel puțin o veșnicie.

Indiferent la oglindă

Poate că și eu am, pentru uz social, o imagine. Nevoia de a arăta într-un anume fel pentru ceilalți se regăsește în

acest soi subtil de iconografie. Însă. Cât din eu-l meu se suprapune cu imaginea mea, cu imaginea care se naște odată cu mine și pe care o promovez cu candoare, cu sinceritate, cu pietate și o arunc în arenă, în lume, în haosul și în vâltoarea comunicării, în tumultul întâmplărilor și chiar în răgazul însingurării? Uzez pentru ea, de multe ori, de clișee standard, de culori asortate sau de perspective avantajoase. Revoc pentru ea, sistematic, aceleași melancolii. Îngân în numele ei, neutru, sunete savant orchestrate și cheltuiesc, mai mereu, aceleași puzderii de raze. *[Vreau cu adevărat „să fiu” ca propria mea imagine, ca acel personaj care mă locuiește, mă interpretează și mă reprezintă? Există o dedublare, da, dar am, oare, nevoie de ea, de joben și de mantie care să fie pentru ceilalți eu-l meu relațional, social, adică public?]* Lumea nu încetează de a fi un amalgam eterogen, polifonic de eu-ri autentice și de imagini despre sine sortite să semnifice pentru ceilalți în registre, scenarii și partituri predefinite și asumate. O multiplicare furibundă, o înmulțire exponențială, o proliferare haotică a imaginilor este sinonimă cu mulțimea de azi, cu societatea contemporană, cu lumea modernă. Totul este până la urmă imagine astfel încât sfârșesc prin a-mi însuși condiția dublurii cu aură de mare proprietar. *[Trebuie să deosebesc, să știu, să îndrăznesc a ieși din rol, să mă războiesc cu „imaginea” și să nu uit, cu fiecare anotimp cheltuit, să fiu autentic, adevărat, perfect congruent doar cu esența mea ultimă, definitorie și astfel să pot exista direct, nededublat, în conformitate reală cu mine însumi, indiferent la oglindă, retras din ecou, destăinuindu-mă fără decor, fără patimă și fără fard.]*

Tribut

Caut prin toate cotloanele, iterez toate presentimentele, cotrobăi îndârjit în miezul unor mari iluzii mascate, sap

Cuprins

Partea I – Cu ochii închiși	9
1. <i>Desfăcut în păcate</i>	11
2. <i>Scrisul de sine</i>	59
3. <i>Dincolo de eu</i>	80
4. <i>Iubirea care uită</i>	98
5. <i>Efemeride</i>	127
6. <i>Eu și lumea</i>	157
Partea a II –a – Refluxul cuvintelor	183
7. <i>Gesturi voit literare</i>	185
8. <i>Experiență și gând</i>	206
9. <i>Micro-dicționar personal</i>	226
Partea a III – a – Provocări și pariuri	247
10. <i>Amprente de gând</i>	249
11. <i>Cuvintele altora</i>	300
12. <i>Alte zări</i>	354
13. <i>Meditații informale</i>	372
14. <i>Repere ontologice nicasiene</i>	392